

The Holy See

Pāvesta Franciska
apustuliskā vizīte
Lietuvā, Latvijā un Igaunijā
2018. gada 22.–25. septembrī

HOMĪLIJA SVĒTAJĀ MISĒ

Tallinā, Brīvības laukumā
25. septembris 2018

[Multimedia]

Klausoties pirmo lasījumu par ebreju tautas nonākšanu Sinaja kalna pakājē (sal. Izc 19, 1) pēc atbrīvošanas no verdzības Ēģiptē, nav iespējams nedomāt par jūsu tautu; nav iespējams nedomāt par Igaunijas nāciju kopumā un par visām trim Baltijas valstīm. Kā lai neatceras “dziesmoto revolūciju” vai divu miljonu rokās sadevušos cilvēku ķēdi no šejienes līdz Viļņai? Jūs pazīstat cīņas par brīvību, jūs varat identificēties ar šo tautu. Tāpēc mums nāks par labu ieklausīšanās tajā, ko Dievs saka Mozum, lai mēs saprastu, ko Viņš saka mums kā tautai.

Tauta, kura nonāk pie Sinaja, ir tauta, kas jau pieredzējusi sava Dieva mīlestību, kura tai tika atklāta ar brīnumiem un brīnumdarbiem. Tā ir tauta, kura izlemj noslēgt mīlestības derību, jo Dievs pirmais to jau ir mīlējis un tai apliecinājis savu mīlestību. Tauta nav spiesta to darīt. Dievs vēlas, lai tā būtu brīva savā izvēlē. Kad sakām, ka esam kristieši, kad pieņemam tam atbilstošu dzīvesveidu, mēs to darām bez piespiešanas, ne tādā veidā, ka tā būtu apmaiņa, kurā mēs darīsim kaut ko tad, ja Dievs darīs kaut ko. Bet galvenais – mēs zinām, ka Dieva piedāvājums mums neko neatņem. Tieši pretēji – tas ved uz pilnību un sniedz spēku visam, uz ko cilvēks tiecas. Daži sevi uzskata par brīviem, kad dzīvo bez Dieva vai atšķirtībā no Viņa. Tie nesaprot, ka tādējādi viņi šajā dzīvē klaiņo kā bāreņi, kam nav māju, kurās atgriezties. “Viņi pārstāj būt svētceļotāji un kļūst par cilvēkiem, kuri kļūst apkārt, kuri vienmēr riņķo ap sevi, nekur nenonākot.” (*Evangelii gaudium*, 170)

Mums, tāpat kā no Ēģiptes verdzības izvestajai tautai, pienākas *klausīties* un *meklēt*. Reizēm daži domā, ka šodien tautas spēks tiek mērīts, izmantojot citus parametrus. Ir tādi, kas runā skaļākā balsī, kas liekas pārliecināti par sevi, kad runā bez piekāpšanās un svārstīšanās, un ir tādi, kuri saviem izsaučieniem pievieno draudus ar ieročiem, karaspēka izmantošanu, stratēģijas... Tāds šķiet “visstiprākais”. Taču tas nenožīmē meklēt Dieva gribu; tas nožīmē uzkrāt, lai uzkundzētos, pamatojoties uz tā, kas pieder. Šī attieksme sevī slēpj ētikas noraidīšanu un tādējādi arī Dieva noraidīšanu. Jo ētika mums ļauj būt attiecībās ar Dievu, kas no mums gaida brīvu un atbildīgu atbildi attiecībā pret citiem cilvēkiem un apkārtējo vidi, atbildi, kura pārsniedz tirgus kategorijas (sal. *Turpat*, 57). Jūs neesat izcīnījuši savu brīvību, lai kļūtu par patēriņa, individuālisma, varaskāres vai pārākuma vergiem.

Dievs zina mūsu vajadzības, kuras bieži paslēpjam aiz vēlmes iegūt vairāk, un arī mūsu nedrošības izpausmes, kuras pārvaram ar varas palīdzību. Šīs slāpes, kuras mājo ikviena cilvēka sirdī, Jēzus šajā Evaņģēlija fragmentā, kuru tikko dzirdējām, iedrošina mūs remdēt, satiekot Viņu. Tieši Viņš spēj remdēt mūsu slāpes, piepildīt mūs ar sava ūdens auglīguma pilnību, ar tā skaidrību, ar tā milzīgo spēku. Ticība nožīmē arī apzināties, ka Dievs ir dzīvs un ka Viņš mūs mīl, ka Viņš mūs nepamet un tādā spēj noslēpumainā veidā ienākt mūsu vēsturē. Viņš panāk labumu no ļaunuma ar savu varenību un bezgalīgo radošumu (sal. *Turpat*, 278).

Tuksnesī Izraēļa tauta ļaunas kārdinājumam meklēt citus dievus, pielūgt zelta teļu, paļauties uz saviem spēkiem, taču Dievs to aizvien no jauna pievelk pie sevis, un Izraēļa tauta atceras to, ko dzirdēja un redzēja Sinaja kalnā. Tāpat kā šī tauta, arī mēs zinām, ka esam “izvēlēta, priesteriska un svēta” tauta (sal. *Izc* 19, 6; *1 Pēt* 2, 9). Dieva Gars mums to visu atgādina (sal. *Jņ* 14, 26).

Būt izvēlētiem nenožīmē būt vienīgajiem vai sektantiem. Mēs esam tā mazā daļa, kurai jāsarauzē viss kopums, kura neslēpjas, kura neatdalās un kura sevi neuzskata nedz par labāku, nedz tīrāku. Ērglis savus mazuļus paslēpj drošā patvērumā un aizved uz klinšainām vietām, kamēr tie vēl nespēj iztikt vieni paši, bet tam jānudina tos atstāt šo mierīgo vietu. Tas sapurina ligzdu un liek saviem mazuļiem lēkt tukšumā, lai tie mēģinātu lidot paši saviem spārniem, un viņš pats lido virs tiem, lai tos pasargātu un lai tie nesavainotos. Dievs tāpat rīkojas ar savu izvēlēto tautu. Viņš vēlas, lai tā būtu “gatava doties uz priekšu” – drosmes pilna savā lidojumā un vienmēr vienīgi Viņa aizsardzībā. Mums jāuzveic bailes un jāatstāj ar drošības bruņām aizsargātās telpas, jo šodien lielākā daļa igauņu neatzīst sevi par ticīgiem.

Doties ārā kā *priesteriem*, jo mēs tādi esam Kristības spēkā. Doties ārā, lai sekmētu attiecības ar Dievu, lai palīdzētu tās veidot, lai vestu uz mīlestības pilnu satikšanos ar to, kurš sauc: “Nāciet pie manis!” (*Mt* 11, 28) Mums jāpieaug tuvības skatienā, lai kontemplētu, būtu aizkustināti un apstātos otra priekšā ikreiz, kad tas nepieciešams. Tā ir šī māksla iet līdzās, kura īstenojas tuvas klātesamības pestījošajā ritmā, ar cieņas un līdzcietības pilnu skatienu, kas spēj dziedināt, atrisīt samezgļojumus un veicina kristīgās dzīves izaugsmi (sal. *Evaņģēlija gaudium*, 169).

Un, visbeidzot, mums jāliecina par to, ka esam svēta tauta. Mēs varam krist kārdinājumā domāt, ka svētums paredzēts tikai dažiem. Taču patiesībā “mēs visi esam aicināti būt svēti, dzīvojot ar mīlestību un sniedzot katrs savu personisko liecību ikdienas nodarbēs tur, kur esam” (*Gaudete et exultate*, 14). Taču tāpat kā ūdens tuksnesī bija nevis personīgs labums, bet gan kopīgs, tāpat kā mannu nevarēja uzkrāt, jo tā sabojātos, tā arī svētums, kas tiek ienests dzīvē, izplatās, plūst un dara auglīgu visu, kas ir tā tuvumā. Šodien izvēlēsimies kļūt svēti, atveseļojot mūsu sabiedrības nomales un perifērijas tur, kur atrodas un izstumtības dēļ cieš mūsu brālis. Nepieļausim to, ka tas varētu būt kāds cits, kas nāks pēc mums, lai sniegtu viņam palīdzību, nedz arī to, ka šī jautājuma risināšana tiktu atstāta vienīgi institūciju ziņā! Mums pašiem jāpievērš savs skatiens šim brālim un jāsniedz viņam roka, lai pieceltu, jo viņā ir Dieva attēls, viņš ir mūsu brālis, kuru atpestījis Jēzus Kristus. Tas nozīmē būt kristiešiem, tas nozīmē svētumu, kas tiek dzīvots dienu no dienas (sal. *Turpat*, 98).

Jūs savā vēsturē esat apliecinājuši lepnumu būt igauņiem, jūs to izdziedat, sakot: “Esmu igauņi, palikšu igauņi, būt igauņim ir skaisti, mēs esam igauņi.” Cik skaisti ir justies piederīgam kādai tautai! Cik skaisti ir būt neatkarīgiem un brīviem! Dosimies uz svēto kalnu, Mozus un Jēzus kalnu, un lūgsim Viņam, lai Viņš – kā tas sacīts šīs vizītes moto – atmodina mūsu sirdi, dāvā mums Svētā Gara dāvanu, tā ka mēs spētu ikvienā vēstures brīdī saskatīt, kā būt brīviem, kā izvēlēties labo un justies izvēlētiem, kā ļaut Dievam veicināt savas svētās tautas, savas priesteriskās tautas izaugsmi šeit, Igaunijā, un visā pasaulē!